

Letna plača 2 gold.
Družtveniki dobivajo list
brezplačno.

☉☉

„Delaj, nabiraj, pomnožuj.“

Učitelji, dijaki
in nepremožni kmetovalci
plačujejo le po 1 gid.

☉☉

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva
po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Dve matici v panji. — Dopis. — O. Salvator Pintar.

Dve matici v panju.

Zamorejo li dve matici v panju kraljevati? Res redka prikazen je to, vendar pa je mogoče. Nek nemški čebelar nam je preteklo leto pripovedoval, da je pri nekem panju stojaku zapazil, da matice nima. Počakal je še 24 ur nekaj zato, da bi se sam bolj od tega prepričal, nekaj tudi zato, da bi osirotene čebele bolj svojo nesrečo čutile ter rajše matico sprejele. Znamnja brezmatičnosti so bile vedno enake, ter je bil čebelar od nje prepričan. Dal je panju laško matico, ker je ravno pripravljeno imel. „Kaka dva dni so bile čebele posebno osorne; so pikale, šumele ter se obnašale, kakor bi jim matica ne bila všeč, vendar pa nisem mogel zapaziti, pravi čebelar, da bi bile matico umorile, da si sem se tega nadejal in vse preiskoval. Čez dva dni se panj pomiri ter pridno nosi in sicer pri obojem žrelicu (ker je bil panj zeló čebeln in je za vsako nadstropje imel svoje žrelice, sem oboje odprl). Al kdo popiše moje začudenje, ko čez tri tedne vidim spodaj črne domače, zgoraj pa pisano-rumene laške čebele izletavati! Od začetka sem mislil, da so se le nekatere laške čebele tú sem zmotile; al bilo jih je le če dalje več in le edino v drugem nadstropji. Da si nisem družega vzroka imel, kakor golo radovednost, sem vendar nek deževni dan panj ojestro preiskal. In sicer naj pred zgornje nadstropje. Vse najdem v redu, polno medú in zalege ter laško matico veselo sem ter tje po satovji šetati. Zapazil sem le, da so bile prelazne luknjice večidel zalepljene, a vendar ne vse. Kadar satovje nazaj zložim, se lotim spodnjega dela. Spet tú najdem vse v redu, méd in zalego, le laške čebele nobene. Nisem si mogel tega razjasniti in že sem hotel vse daljno preiskovanje vstaviti; vendar si pa mislim: naj tri, štiri satnike preložim več ali manj, je že vse eno ter prekladam satovje v drugi prazen panj. Do zadnjega sata pridem in razun povedanega ne zapazim nič nenavadnega ter začnem po ravno tem redu satnike nazaj skladati. Da sem vsak sat na obeh straneh pogledal to se umé samo po sebi ter bi menda storil vsak čebelar. Ko hočem tretji sat nazaj dejati, zagledam na prvi pogled prejšnjo matico nemškega rodu. Čudil se vé, da sem se jako, pa dosedanje obnašanje panja mi je bilo zdaj jasno.

Se obrnivši k meni čebelar sklene: „Kaj pravite k temu? Jaz: Kaj hočem reči? Lagali gotovo niste. „Bog varuj! ali pa vendar to ni čudna prikazen?“ Čudna pač in ne vsakdanja; pa kaj hočemo, naše čebelarstvo je polno takih čudnih prizorov, mu odgovarjem. „Prav imate. Rad sem vselej naše čebelice opazoval; še rajši in skrbnejši jih bom zanaprej.“ S tem je bil pogovor končan.

* * *

K temu dostavljamo, da lastne skušnje o takem primerljeju nimamo. Pač smo čuli od tega sem ter tje govoriti, pa imeli smo za zmoto, zlasti ker marsikateri čebelarji nimajo ravno velikih znanstvenih vednost o čebelarstvu. Res zмота je bila, pa na naši strani. Reč je po novejših skušnjah brez dvoma, čeravno si primerljeja, kakor mnogih drugih razjasniti ne moremo. Naj tedaj še nekaj takih primerljejev navodimo.

Nekaj zeló enakega smo čitali lansko leto v nekem nemškem listu, tedaj smemo tú opustiti, povemo pa rajše izgled iz domačega čebelarstva.

V tukajšnjem samostauu čč. oo. frančiškanov zapazijo g. gvardijan, da panj nekako zmedeno leta. Pogledajo pri zadnji skončnici ter vidijo, da so čebele nekako klavrne, kakor bi bile lačne. Čudno se jim zdi, ker paše je bilo ravno takrat obilno in vreme ugodno. Dajo mu na večer medú, katerega so čebele urno pospravile. Drugi dan pregledajo panj in mislijo, da je vse v redu. Čez nekaj časa spet odprejo zadnjo skončnico, ter vidijo čebele klavrne, kakor prvokrat. Spet ga napitajo ter panj opazujejo skrbnejše. Nič posebnega ni bilo zunaj viditi, čebele so navadno letale, tudi obnožje nosile in se prašile, le sem ter tje so se malo spopadale; pa to se zgodi navadno, kadar se katera čebela v drugi panj zmoti. Ker se jim pa čebele pri zadnji skončnici spet bolj lačne kakor site vidijo, se hočejo vendar prepričati, kaj je temu vzrok ter sat za satom ojstro preiskujejo. Precej na prvem satu od zadnje končnice najdejo čebele lačne, da komaj lazijo; tako na drugem, na tretjem, medú nikjer še kapljice ne. Čudna lenoba v dobri paši, si mislijo ter preiskujejo naprej. Najdejo mnogo zalege, pa vsa je bila trotovna. Se vé da so brž spoznali, da v panju gospodari trotovnica, bodi že matična ali čebelna. Šesti in sedmi sat sta bila popolnoma prazna, da tudi čebel ni bilo gori, pač pa je mnogo jih ležalo mrtvih na izletnici. Čudno, so umrle lakoti? Pa zakaj še le tú in ne pred? Pregledujejo naprej in na osmem satu najdejo že nekaj čebel, pa tudi nekoliko nezalepljenega medú. Naprej najdejo tudi nekoliko zalege in sicer čedalje več in popolno redne in čebelne. Čebele tú niso bile lačne, pa nekako posebno nezaupne in osorne in za toliko zalege jih je bilo premalo. Pozneje najdejo tudi lepo matico; al — kaj z njo storiti? Nerodovitna trotovnica ne moro biti, tega jih je pričala redna zalega spredaj, čeravno so bili pred drugih misel. Al od kod sama trotovna zalega pri zadnji skončnici? Zakaj tú na redni zalegi premalo čebel in na trotovni dovolj? Zakaj imajo od spredaj médú zadosti in od zadaj glada medlijo? Dostajnega odgovora iščejo na taka in enaka prašanja, pa dati si ga ne morejo.

Sat z matico denejo na stran, da bi je ne bilo treba več iskati, ojstrejša preiskava se pa v novič začne. In glej, kmalo najdejo jasen odgovor na vsa prašanja. Na tretjem satu od zadnje skončnice najdejo drugo matico, katero so bili pred toliko laglje prezerli, ker se je tú nadjali niso. Se vé, da jim je bilo zdaj vse jasno. Panj je pod eno svojo streho prenočeval dve matici in dve rodovini. Jasno je tedaj bilo, zakaj je bila matica spredaj rodovitna in zalega redna, zakaj pa druga matica jalova

in njena zalega le trotočna; zakaj so se čebelice pred žrelicem spopadale in sovražno preganjale; zakaj je bilo spredaj premalo čebel, zakaj v sredi toliko mrtvih in zakaj toliko zadaj lačnih in klavnih? To tedaj je bilo razjasnjeno; al zakaj so se čebele v dve rodovini ločile? Zakaj je bil vsak del toliko svojeglaven? Zakaj drug družega hotel vgonobiti in oba zopernaravno svojemu poginu naproti hitela? Kdo nam bo na to dostojno odgovarjal?

G. gvardijan so tedaj neoplođeno matico vjeli in zatrli, lačne čebele napasli ter sat z rodovitno matico na svoj kraj nazaj dejali in panj zaprli. Nadejali so se, da bo panj ohranjen, pa zmotili so se bili — panj je konec vzel. Ker je panj nekako slabo letal, kar se jim prvi dan ni čudno zdelo, so ga vendar na večer iz čebelnjaka vzeli, da bi ga spet pregledali. Najdejo polno mrtvih čebel, matice pa nikjer. Vzrok je bilo naj berž to, da so oba več časa ločena oddelka prenašlo združili. Ker zadnji oddelk ni takoj zgube svoje matice zapazil, so se čebele začele klati ter so v gnječi tudi rodovitno matico zamorile. Ker je bilo že bolj pozno na jesen, so peščico ostalih čebel in zalego drugim panjem dodali, in tako bili za panj revniši, za skušnjo pa — bogatejši.

Opomba vredništva. Zgodilo se je bilo to že predlanskem letom, ter nam bilo tudi naročeno primerljivej v „Čebeli“ naznaniti; pa včasih je bil kak zadržek, včasih se je tudi pozabilo. Letos pa je bil članek za prvi list pripravljen, v boleznih prečast. ranjkemu gosp. gvardijanu prečitano in od njih odobreno, zaradi natisa društvenih pravil pa spet zadržan in tako njegovega priobčenja r. o. gvardijan žalibog niso doživeli.

K temu primerljeju še dostavljamo, da se mnogokrat zgodi, da matica po oplodivnem izletu ali tudi po prašenju lasten panj zgreši ter se v ptujega zmoti, kar je vsak čebelar več ali manj skusil. Navadno je taka matica zgubljena, ker ptuje čebele, bojé se za svojo, jo primejo ter umoré. Prigodilo se je pa vendar že tudi, da je zmotena matica po celem tednu, celo 14 dni, v ptujem panju živela ter zadnjič zdrava ali v svoj panj nazaj prišla ali v katerega družega in tam še dolgo kraljevala.

Dopisi.

Iz okolice Slovenjegraške na Štajarskem. Ker naše čebelarstvo počiva, vam moram vendar saj na koncu leta nekaj o letini sporočiti. *)

Lanska zima je bila za nas čebelarje prav milostljiva. Čebelice nam niso skoraj nič pomerle ter ostale snažne in mušne (čebelne.) Spomlad pa je bila za roje neugodna. Prvecev smo še nekaj dobili, družeccev pa prav malo; pa saj je bilo ravno prav; ker tudi tisti, ki so bili, niso bili nič prida. Čez leto je bila paša prav slaba, o ajdi pa srednja; posebno so družeci slabotni ostali. Sploh je bila letina za čebelarje prav srednja. Čudno pa, da še to malo blagá, kolikor ga imamo, nima nič cene; le po 12, po 13 kr. ponujajo medicarji za méd. — Na jesen je prišla še druga nenavadna nadloga čez čebele in čebelarje; začeli so namreč potepini boljše čebelne panje prav pridno krasti. Pri vsem tem pa, da tú in tam

*) Pisano že meseca novembra pret. leta, pa natis se je mogel po naključji vedno opustiti.

marsikterega panja zmanjka, ali da ga kje razbitega najdejo, tatov vendar ne morejo zaslediti ne žandarji, ne drugi ljude. Bog zná, kaj bode, ker nepoštenosti in razuzdanosti je od leta do leta še dalje več.

Ker sem une dni v „Čebeli“ nekaj vraž čital, naj še jaz od tod malo pridenem; ker tudi tú imamo tako umne čebelarje, ki znajo narediti, da na spomlad prve roje po vraži dobijo. V to je treba na velikanočno nedeljo zjutraj k prvi maši in žegnu (blagoslovu) velikanočnega jagnjeta tudi sat medú prinesti in potem blagoslovljenega čebelam dati. Kateri panj prvi okusi tega medú, tisti potem tudi prvi roji. (Neznana škoda, da samo eden, ki prvi sat okusi, roji! Naj bi vsi, ki blagoslovljen méd dobíjo, rojili, bi se hotli precej tega pripomočka poprijeti ter bi dajali takega medú le slabim panjem, da bi pred rojili; za dobre tako ni treba skrbeti, rojijo sami od sebe. Vredn.)

Enako moč ima méd, katererega čebelar na sveti Večer k polnočnici prinese. Opomniti je le, da pred iz cerkve ne smé iti, dokler tri maše ne minejo. Potem mora hitro domú teči, po poti z nikomur govoriti in gledati, da je prvi domá. Kateri panj prvi tak méd okusi, tisti prvi roji. (Da — če ne kak drugi pred! Sicer je pa una prva že boljša, kakor ta. Ker ni po polnoči do štirih ali še celo do šestih nobene maše, mora vbog čebelar jako dolgo čakati, da je pri treh mašah; mogoče pa tudi, da bi mu cerkovnik vrata zaperl, i potem bi bil ves trud zastonj! Istina, da je še zmirom boljši se po novem umnega čebelarstva učiti, kakor čebelariti z vražami. Vredn.)

Žalostnega srca naznanujemo smrt enega za naše čebelarsko društvo naj bolj vnetih udov.

V nedeljo 24. svečana proti poldnevu je mirno v Gospodu zaspal gvardijan tukajšnjega frančiškanskega samostana, prečast. gosp. o. Salvator Pintar v 54. letu svoje starosti. Naj počiva v miru!

Nam pa naj bo dovoljeno nekoliko črtic njegovega življenjepisa v našem listu priobčiti ter tako vseletnemu odborniku čebelarskega društva mali spominek postaviti.

Anton Pintar je bil rojen v Poljanah pri Skofji loki 2. junija 1824. Po dovršeni šesti šoli nekdanje gimnazije, je prestopil z drugimi sošolci v sedmo modroslovsko šolo. Če se še prav spominjamo je mogel modroslovsko učenje kmalo opustiti zaradi neke hude bolezní. Zato tudi ni več vstopil v svetne modroslovske šole, ampak 18. listopada 1842 v samostan reda sv. Frančiška ter 21. nov. 1845 slovesne obljube storil ino se imenoval zanaprej o. Salvator. V mašnika posvečen je bil 21. septembra 1847. V vinogradu Gospodovem je delal ves čas v Ljubljani. Leta 1862 je postal tadanji samostanski in farni predstojnik o. Kalist provincijal; na njegovo mesto je stopil o. Salvator ter prevzel oskrbovanje duhovnije D. M. Oznanenja pred mostom in bil farni predstojnik do konca svojega življenja. Redovni predstojnik ali gvardijan je o. Salvator razun treh let (1865—1868) enako do svoje smrti ostal. Za definitorja (neko višjo redovniško službo) cele slovensko-hrvaške provincije je bil trikrat izvoljen.

Če pogledamo njegovo delovanje kot farnega in redovniškega predstojnika v očitnem ter kot redovnika in kristjana v osebnem življenji moramo spoznati, da se je povsod obnašal postavno in kršansko dostojno.

Kot farni predstojnik je zlasti „ljubil lepoto hiše Gospodove“. Znana je njegova vnema za olepšanje hiše Božje in zveličanje izročениh ovčic. Dokler ga ni boleznin zadrževala, se ni izogibal nobenega dela, bodi si na prižnici, v spovednici, ali kjer si bodi. Koliko je storil za olepšanje Božjega hrama, bodo veličastne orgle, lep kamniti tlak, dragocene mašne in cerkvene oblačila in oprave, prelep križev pot ter mnogo drugih reči še pozne leta potomcem oznanovale. Res se je le čuditi, kako je ranjki vedel in zamogel za toliko dragocene cerkvene reči toliko denarja nabrati in oskrbeti! To je pa tudi lepo spričevanje velike vneme faranov za olepšanje farne cerkve in velikega zaupanja do svojega farnega predstojnika. Čast, komur čast!

Veliko si je o. Salvator prizadeval, da se je kolikor mogoče slovesno opravljala služba božja, n. pr. za povzdigo cerkvenega petja, majnikovih, božičnih in drugih takih pobožnost. Zato je redovnikom preskrboval in tudi sam čital razne, dotične spise za olepšavanje cerkvá, za cerkveno petje in glasbo.

Enako dostojno se je r. o. Salvator obnašal kot predstojnik redovnikov ali samostanski gvardijan. Vedel je red ohraniti, kakor ne kmalo kdo enako. Redovniki so mu bili vsi enaki in nikjer ni kazal temu večje ljubezni, drugemu večje zamerze. Ni dolgo, vendar še pri njegovem življenji, kar nam je nek frančiškan rekel: „To mora vsak pripoznati, da redovniki so mu vsi enako ljubi in da nobenega na škodo drugim ne pestuje“. Res potrebna, pa redka lastnost predstojnikov! Vendar naj pa zato nikdo ne misli, da mu je bilo zaradi malomarnosti ali prevelike mehkoobe vse enako, kakor se je godilo. Pač ne — zaslužene graje ni nikomur prizanesel; al vedel je govoriti pravo in o priložnem času, nikoli pa takoj, razdražen ali prenašlo. Sploh zamere ni poznal; še čudno in nepotrebno se mu je zdelo, če ga je razžaljivec odpusjenja prosil. Enako se r. gvardijan pri zapovedovanji ni kmalo prenašil. „Bomo že vidili“ bila je njegova navadna glasilka. Kadar je pa po premislilu vidil in vkazal, ni z lepo odjenjal.

Za pravice samostana se je o vsaki priliki potegoval; še bolj pa za čast. Ne bil bi ga kdo s čem pred razžalil, kakor če je neprevidno čez klošter sploh, ali katerega sobrata zabavljivo govoril. Tú je bil vstani opravljivemu govorniku tudi zbadljivo, celó trdo odgovarjati, kar sicer ni bila njegova navada. To njegovo ljubezin do samostana je vsa samostanska družina tudi dobro umela ter ga kot predstojnika in očeta spoštovala. Še se spominjamo, ko je nekdo po volitvi samostanskemu bratu šaljivo rekel: „To je pa vendar preveč, da je spet ta gvardijan: ko bi vi sami volili, bi pač drugače obrnili“. „Se motite, gospod! je brat naglo zavrnil; ko bi mi volili, naj bi tudi desetkrat volili, bi ne mogli in ne hotli voliti družega, kakor ravno njega“.

Spoštovanje in ljubezin do ranjkega gvardijana je samostanska družina posebno v zadnih treh letih njegove boleznin mnogokrat in očitno skazovala. Posebno je bilo, kakor nam je nekdo pravil, velika ginjenost in bridka bolest na obrazih vse klečujoče družine brati, ko je ranjki previden s sv. zakramenti, še kratki ogovor imel, se bratom zahvaloval za skazovano ljubezin ter prosil odpusjenja, če bi bil po človeški slabosti neprevidno koga kaj razžalil. Naj bolj očitno

so izgovarjali vsi udje samostana svojo žalost o britki zgubi očeta po njegovi smrti, ter preslavljali lepe lastnosti ranjkega prednika. S tem so ne le umerlemu gvardijanu, ampak tudi sami sebi naj lepši spominek vzajemne, bratovske ljubezni postavili.

Če se ozremo na njegovo osebnost, moramo spoznati, da se je ranjki povsod obnašal možgato in dostojno. Res o. Salvator hlinjene dvorljivosti ni poznal in lažnivo-olikanih priklonov v svojem besednjaku ni imel, ker bil je v vsem svojem obnašanju resnoben; al bil je pa nasproti — kar je stokrat in stokrat več vredno — vedno resničen in odkritosrčen. Kar je bilo pri njemu na jeziku, je prišlo iz srca; besed in govora ni imel po dandanašnji navadi, da bi bil svoje misli zakrival, ampak zato, da je svoje misli in mnenje razodeval. Zato je bilo tudi občevanje z njim toliko prijetno, ker je vsaki vedel, pri čem da je; svojo misel namreč je vsakemu neprestrašeno in naravnost povedal; tudi prijatelju ni prav dal, če mu prav dati ni mogel.

Bil je ranjki do vsih prav keršansko prijazen; do prijateljev pa posebno zaupljiv. V družčini je bil rad vesel, in če je komu s tem vstregil, se nedolžne šale in igre ni izognil. Za prijatelja je bil posebno postrežljiv ter bi bil vse za-nj storil — se tudi daljne, težavne poti ni zbal. Česar pa ranjki o. Salvator ni znal, je bilo, grešno, če tudi toliko navadno opravljivo govorjenje in brezmišno presojevanje bližnjega. Take govore je navadno presliševal, ali kaj družega začel govoriti. Mu je tudi kdo take besede nalašč nastavljal, se je vedil toliko lepo izmuzniti, da čez bližnjega ni besedice zinil. Zato je tudi nekdo rekel: „Od grehov jezika mu ne bo treba odgovora dajati“.

Do vbogih je bil posebno milosrčen in dobrotljiv; le takim beračem je kako ojestro besedo rekel, ki so zaradi znanih okoljšin bolj palico, kakor dar zaslužili. Od njegove milosrčnosti gotovo vé mnogo dijakov povedati, ki so le po njegovi pomoči višjo stopnjo omike in službe dosegli. Enako so naznivali vbogi pri samostanskih vratih vsaki dan o poludné in tudi večkrat čez dan. Res je, da so revni tudi pred svoje darove v samostanu dobivali, in jih bodo enako zanaprej dobivali, ker to je stoletna dedšina samostanskih vstanovnikov; vendar se ne dá tajiti, da je na predstojnikih veliko ležeče, koliko in kako reveži svoje darove prejemajo.

Njegove domoljubnosti ne smemo prezreti; kot dober narodnjak je podperal vsako domače podvzetje. Bil je, razun tega, da je samostan svoj list imel, še za-se posebej skoraj da na vse poštene slovenske časnike naročen. Ravno tako si je kupoval izdane slovenske knjige le zato, da je slovenske pisatelje podperal. Vplačal je za samostan dosmrtnino pri družbi sv. Mohora. Bil je ud skoraj vsih slovenskih družb, n. pr., kmetijske, katoliške, čebelarske, cecilijanske in mogoče da še drugih.

Lahko umémo, da je bilo to za njega kot mniha mnogokrat težavno ter je izvrševala le njegova domoljubna požrtovalnost; postal pa je s tem vsem toliko lepši izgled dejanske domoljubnosti, kolikor več se jih žalibog nahaja, ki duhá in potreb sedanjih časov ali malomarno ne poznajo, ali jih nalašč prezirajo zaradi nekoliko — prihranjenih krajcarjev! Naj bi ne ti, ne prvi spodbudljivega izgleda r. o. Salvatorja ne pozabili!

Konečno poglejmo še prelepo lastnost, njegovo keršansko poterpežljivost. Bolehal je že več let. Prvi povod ali vzrok njegove bolezni težko če ni bila njegova vnema za réd in božjo čast. Leta 1875 je bil ranjki za vodenico tako silno bolan,

da je vsak, kdor ga je vidil, le bližnje smrti pričakoval. Ozdravljenja se ni nadjal nikdo, kakor le o. Salvator sam. „Kako bom umerl, je enkrat smehtljuje rekel, ker toliko ljudi za-me moli?“ Res je za njega jih mnogo molilo, devetdnevnic opravljal in sv. maše najemalo. Zaupanje obojih: molilcev in bolnika je bilo lepo poplačano — o. Salvator je takrat naglo okreval in kakor je bilo videti, popolno ozdravil. Al nesrečni kal vodenični je ostal in bolezin se je bolj ali manj večkrat ponavljala. Konec preteklega leta ga je bolezin zadnjič posadila. Res posadila, ker prvokrat in zdaj ni mogel zaradi vodenice nikoli ležati, ampak presedal je po noči in po dnevi ne le tedne, ampak tudi več mesecev, in tako je tudi poslednjič sedel umrl. Trpel je ranjki toliko neznane bolečine, da jih popisovati je popolno nemogoče — vse popisovanje bila bi komaj senca resnice. In vendar je vse popolno vdan v božjo voljo toliko potrpežljivo prenašal, da ni le nikdar nič tožil, ampak mu tudi ljubo ni bilo, če so ga drugi milovali, ali če je le slišal, da se po mestu od njegove boleznj govori. Le najljubšim prijateljem je dopustil mali pogled v njegovo trpeče življenje, pa še takrat je, kakor bi se bil svoje slabosti kesal, naglo na kaj družega pogovor obrnil, ali pa z Jobovo vdanostjo („Gospod je dal — Njegovo ime bodi češeno) rekel: „Kaj je ta malenkost proti trpljenji duš v vicah? Upam, da mi bo tam (v večnosti) vse vračuneno.“ Potrpežljivost ranjkega je res tako nekaj posebnega in vabljivega imela, da je bil človek takoj pripravljen, se zraven njega vsesti in z njim trpeti.

Če ga je kdo v boleznj obiskal, je prav rad imel, še zlasti letos v njegovi zadnji boleznj. Naj bolj všeč mu je bilo, če obiskovalec z njim vred boleznj ni veliko porajtal, ali se znal kaj primerno pošaliti. Tako je nek redovnik ravno v trenutku prišel, ko mu je brat noge prevezoval. Noge so bile neznane pogledati zaradi otekline in mnogih ran. Miluje ga zaradi strašanskih bolečin. Ker pa vidi, da ranjkemu ni všeč, reče šaljivo: Škoda, da zdaj ni v sredi avgusta. Zakaj pač? praša trpin. „Ker ste taki kakor sv. Rok. Ko bi Vas tje na cesto postavili, bi se Vas vsak romar vsmilil; kloštru bi mnogo neslo.“ Nevem, kaj bi bil človek mogel ranjkemu povedati, da bi mu bil tako ustregil? Radostno se smeja je rekel: „No, poskusite, če vam bo kaj vrglo!“

Pa — pustimo daljni popis; te kratke črtice naj nam v izgled zadostujejo. Zaradi tolike potrpežljivosti v boleznj, mu je Bog pa smutno borenje prikrajšal, — bolj prav, ne prikrajšal, ampak popolno odvzel. Po enajsti uri na sv. Matija dan je na stolu sedel mirno brez vsih smertnih težav v Gospodu zaspal. Naj počiva v miru!

Zavolj vodenice je bil njegov pokop precej drugi dan o 5. popoldne. Na mrtvaškem odru je počival in tako k pogrebu nesen bil med krasnimi vencj, katere so poklanjali „hvaležni farani svojemu očetu“ in drugi „svojemu prijatelju.“ Dariravno vreme ni bilo prijazno in je bilo malo časa med smertjo in pokopom, je bilo vendar prišlo mnogo duhovščine iz dežele, prečast. gg. provincijal in gvardijan celó iz Gorice. Spremili so ga mil. gosp. škof z mestno duhovščino, mestni župan in deželni glavari z drugo mestno in dež. gosposko ter silno množico ljudi raznih stanov.

Pogreb je bil res velikansk in sijajen ter je pričal, da značajnost ima še vedno svoje spoštovalce. Da: „pobožnost je za vse (in čez vse) dobra.“

* * *

Poglejmo zdaj še delovanje r. o. Salvatorja kot čebelarja.

Ranjki je bil jako umen in izvrsten čebelar. Koliko časa je čebelaril, nam ni na tanko znano; toliko vemo, da, ko se je novejše čebelarstvo s premakljivimi satniki začelo tudi pri nas gibati, je on hitro spoznal veliko korist in prednost čebelarstva s premakljivim satovjem. Berž je navadni kranjski panj predelal ter ga blagovoljno vsim razkazoval in priporočal. Zato ga je e. kr. kmetijska družba l. 1869 z diplomom počastila ter med svoje ude vpisala. Ko je nekaj pozneje ravno ta e. kr. kmetijska družba o priliki letnega občnega zbora tudi zborček čebelarjev in razstava raznih panjev s premakljivim satovjem napravila, je bil tudi o. Salvator med povabljenimi za presojevanje razstavljenih panjev. Ko se je l. 1873 prvo slovensko čebelarско društvo snovalo, je bil on med začetniki, ki se je misli poprijel ter jo na vso moč pospeševal. Pri prvem osnovalnem občnem zboru 30. julija 1873 je bil za odbornega namestnika izvoljen; po odstopu g. dr. Razlaga je postal odbornik ter bil odbornik do svoje smrti. Bil je v odboru prav marljiv ter sprožil marsikatero dobro misel; žalibog, da še marsikaj ni moglo izpeljati, kakor je bilo osnovano, zaradi neugodnih okoljšin in — povemo naravnost — zaradi malomarnosti mnogo čebelarjev!

Kaker odboru, katerega odbornih sej ni kmalo zamudil, dasiravno je bil mnogokrat bolehin, tako je bil tudi društvu sploh vnet podpornik. Sam je k čebelarškemu društvu pristopil kot vstanovnik, društvu pa je pridobil prav veliko udov raznih stanov, smemo reči, da znabiti med vsemi udi, je ranjki društvu novih udov pridobil naj več. Nismo ga kmalo vidili se bolj sladko smejati, kakor če nam je že od dalječ klical: Veselite se z menoj, spet sem zgubljeno ovčico — novega uda, — najdel.

Oskrbel si je bil ranjki kmalo po začetku čebelarskega društva vse potrebno novejše orodje: médmetalnico, matičnico, razne spodrezilnike i. t. d. Svoje panje je vse dzierzoniziral in novih dal narediti, da jih je imel že nad sedemdeset; star panj s nepremakljivim satovjem ni imel več prostora v njegovem čebelnjaku.

Preteklo leto je postavil nov čebelnjak, topel in pripraven, da ima malokdo tacega. Stalo ga vse delo veliko — revež ni vedel kako malo časa ga bode vžival! Vse svoje proste ure je naj rajše pri čebelnjaku presedel. Od čebelarstva se pogovarjati, bi se ne bil nikoli naveličal. Mnogokrat je kako zapomina vredno besedo izrekel. „Nevem, je enkrat rekel, kje bi o prostih urah nedolžniše veselje vžival, kakor pri čebelicah? Tú mi ni treba ne dolgega časa pasti, ne bližnjega objedati, ne kaj družega napačnega storiti; podučljivega pa od Božje previdnosti se lahko marsikaj učim“. Spet drugekrat je dejal ter zlasti duhovnike mislil: „Kdor ne zna godbe, risanja ali kaj enacega za oddih in razveseljevanje, mora znati čebelariti; sicer ni čuda če išče kratkega časa po krčmah in tam svojo zadovoljnost zapravi; ker človek ne more niti zmirom brati in pisati, niti vedno moliti in pre-mišljevati“. I. t. d.

Pa — naj nehamo; nekaterim bo znabiti že tako predolgo. Vendar naj nam nikdo ne zameri, če smo svojemu prijatelju, izvrstnemu čebelarju in dolgoletnemu odborniku čebelarskega društva malo daljši spominek postavili. Zaslužil ga je vsestransko ter ima za nas vse mnogo podučljivega.